LLENGUA

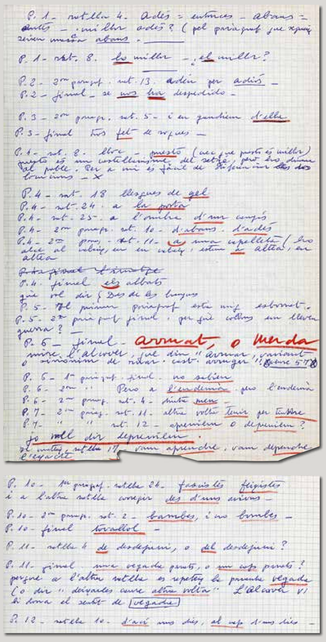

«Pregue, somnie i fins i tot maldic en valencià»

Carmelina Sánchez-Cutillas, semblança autobiogràfica

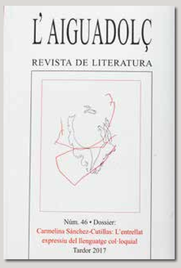

Carmelina Sánchez-Cutillas va publicar tota la seua obra de creació literària en valencià. I es va arrenglerar, inequívocament, del costat dels qui, en plena dictadura franquista, van decidir arriscar-se a estimar, reivindicar i practicar la diversitat —i la llibertat— de les paraules.

L'avi de Carmelina, el folklorista alteà Francesc Martínez i Martínez, va exercir una influència decisiva en la sensibilitat lingüística de l'autora. Un passatge de *Matèria de Bretanya* ho il·lustra expressament:

> **Al meu avi no li va fer gens de gràcia, i deia que era una vergonya que els seus néts no sabien parlar valencià. Del que farien amb els meus germans no me'n recorde, però sobre la meua persona va disposar que aniria a costura perquè, amb el tracte amb les altres xiquetes del poble, pogués adquirir una millor coneixença idiomàtica.**

«El cèrcol i el bassot», *Matèria de Bretanya* (1976)

Ben mirat, qualsevol obra literària és indestriable de les paraules —i de les adherències culturals que les paraules proposen. En el cas de Carmelina Sánchez-Cutillas, l'aposta per un model de llengua d'aparença senzilla, directa i col·loquialitzant, amb un equilibri modèlic entre la vivacitat oral de l'idioma i la formalitat d'un registre literari culte, representa una veritable fita en el procés de normalització d'un model de llengua literària. En paraules de Josep V. Garcia (2017: 87-88): «la integració d'elements de la narrativa oral o del discurs oral espontani en el discurs literari —escrit i planificat— constitueix un dels artificis estètics més reeixits de *Matèria de Bretanya*».

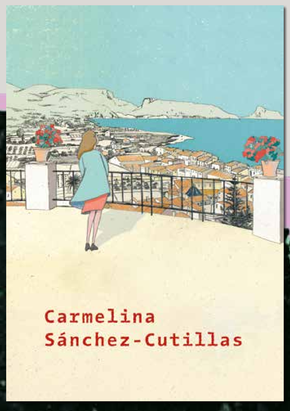

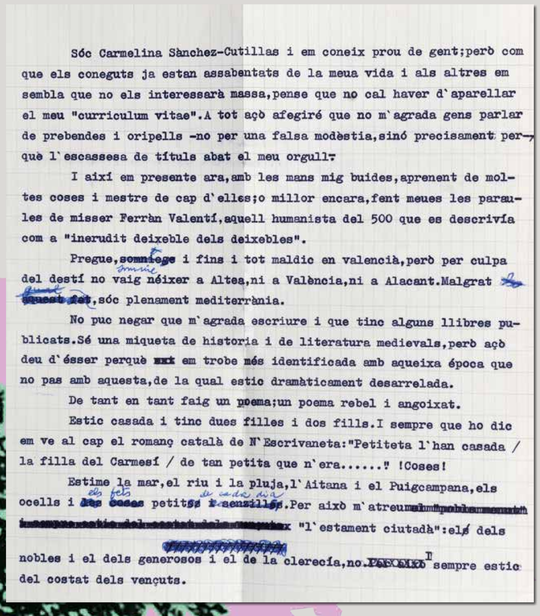

Sóc Carmelina Sànchez-Cutillas i em conec prou de gent;però com que els coneguts ja estan assabentats de la meua vida i als altres em sembla que no els interessarà massa,pense que no cal haver d`aparellar el meu "curriculum vitae".A tot açò afegiré que no m`agrada gens parlar de prebendes i oripells -no per una falsa modèstia,sinó precisament perquè l`escassesa de títols abat el meu orgull-

I així em presente ara,amb les mans mig buides,aprenent de moltes coses i mestre de cap d`elles;o millor encara,fent meues les paraules de misser Ferràn Valentí,aquell humanista del 500 que es descrivía com a "inerudit deixeble dels deixebles".

Pregue,somnie i fins i tot maldic en valencià,però per culpa del destí no vaig néixer a Altea,ni a València,ni a Alacant.Malgrat ~~tanmateix~~,sóc plenament mediterrània.

No puc negar que m`agrada escriure i que tinc alguns llibres publicats.Sé una miqueta de historia i de literatura medievals,però açò deu d`ésser perquè ~~mai~~ em trobe més identificada amb aqueixa época que no pas amb aquesta,de la qual estic dramàticament desarrelada.

De tant en tant faig un poema;un poema rebel i angoixat.

Estic casada i tinc dues filles i dos fills.I sempre que ho dic em ve al cap el romanç català de N`Escrivaneta:"Petiteta l`han casada / la filla del Carmesí / de tan petita que n`era.....? !Coses!

Estime la mar,el riu i la pluja,l`Aitana i el Puigcampana,els ocells i ~~les coses~~ petites i acuitllo.Per això m`atreu~~m~~ ~~l~~ "l`estament ciutadà":els dels nobles i el dels generosos i el de la clerecía,no.~~PERÒ~~ sempre estic del costat dels vençuts.

Bibliografia

Josep Vicent Garcia (2017): «L'oralitat en *Matèria de Bretanya*, de Carmelina Sánchez-Cutillas», *L'Aiguadolç*, 46, p. 73-90.